

Lek - miejsce działania

DEFINICJE

Agonista jest to substancja łącząca się z receptorem, wywołując reakcję w komórce. Jest przeciwieństwem **antagonisty**, który łącząc się z receptorem, blokuje go nie wywołując reakcji. **Antagonista** blokuje także receptor przed aktywowaniem go przez **agonistę**.

Znane jest także pojęcie **częściowego agonisty**, który wywołuje reakcję receptora, jednakże nie tak silną jak pełny **agonista**. **Agonista** to substancja naturalna (hormon, neurotransmitter) lub sztuczna (narkotyk, lek).

Inhibitor to związek chemiczny powodujący zahamowanie bądź spowolnienie reakcji chemicznej. **Inhibitorem** można nazwać zarówno substancję powodującą spowolnienie lub zatrzymanie reakcji niekatalizowanej jak i substancję obniżającą aktywność katalizatorów reakcji katalizowanej.

PROJEKTOWANIE LEKÓW

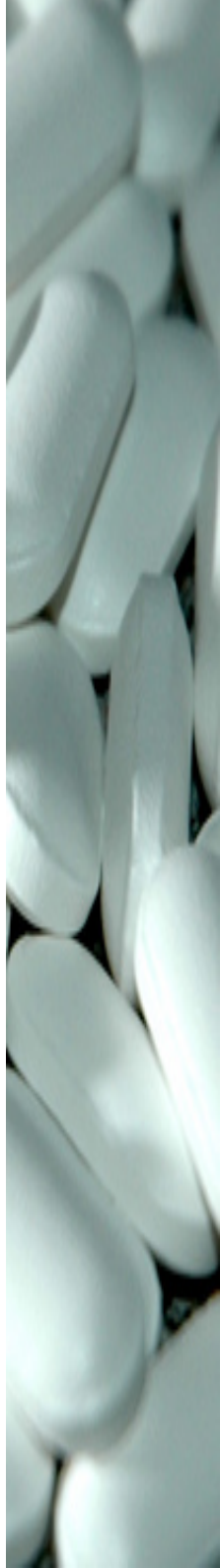
Zmiana powinowactwa „leku” do miejsca działania przeprowadzona może być przez:

- wymianę podstawników
- powiększenie cząsteczki
- wydłużenie lub skrócenie łańcucha
- powiększenie lub zmniejszenie pierścienia
- wymianę pierścieni
- kondensację pierścieni
- wprowadzenie grup izosterycznych
- uproszczenie struktury cząsteczki
- usztynwienie cząsteczki

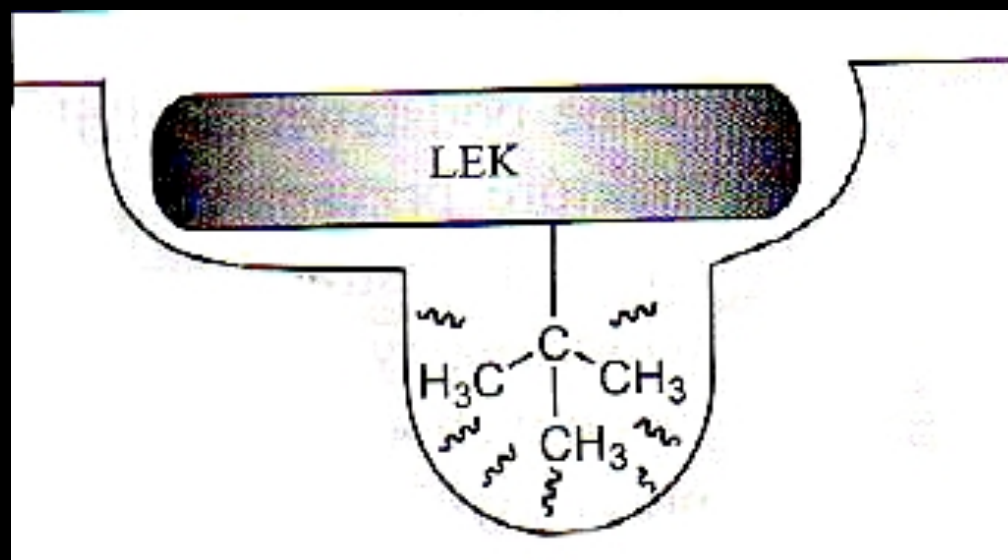
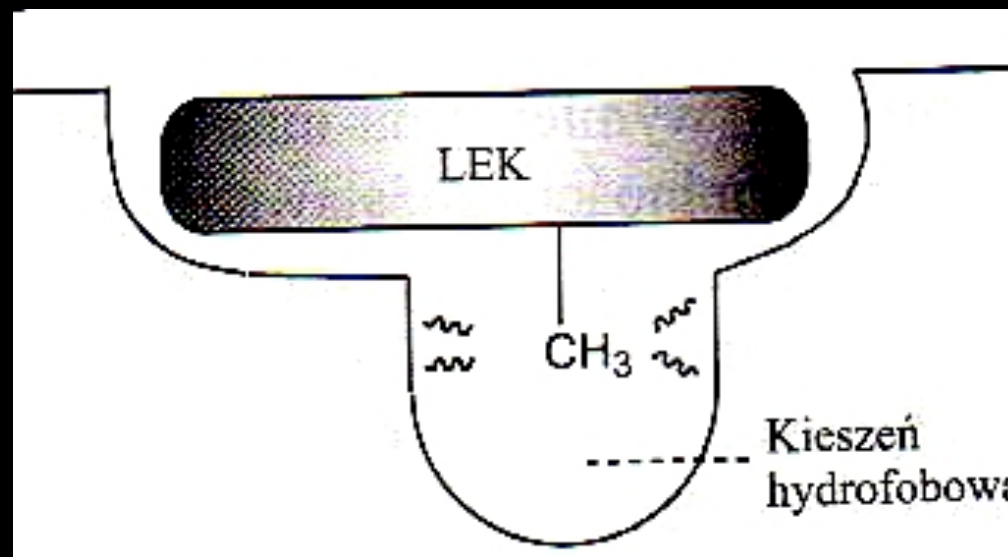
WYMIANA PODSTAWNIKÓW

Podstawniki alkilowe

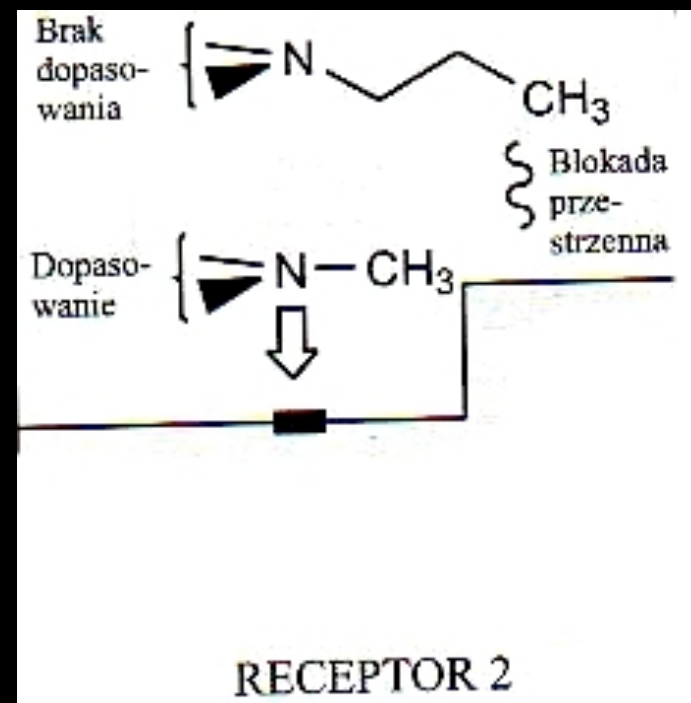
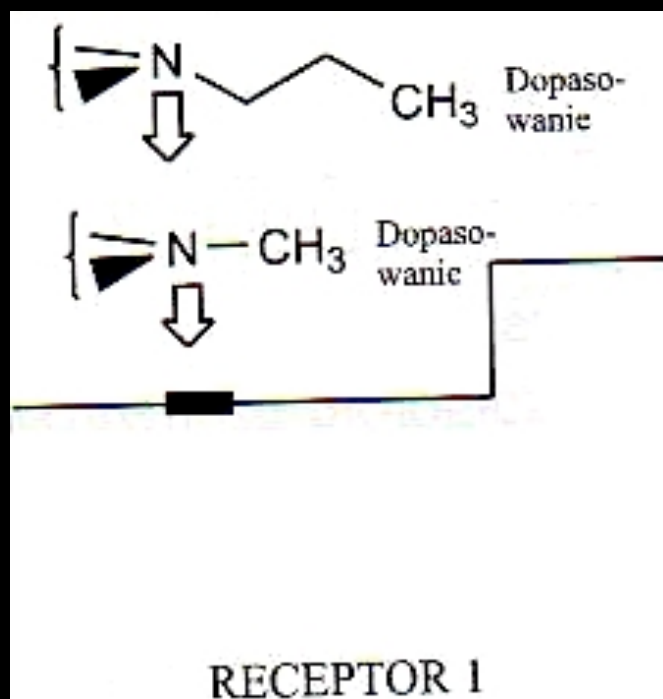
Podstawniki w pierścieniu aromatycznym

PODSTAWNIKI ALKILOWE

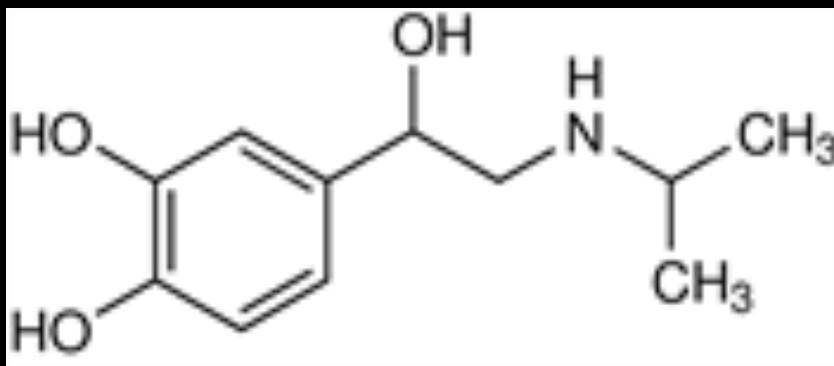

PODSTAWNIKI ALKILOWE

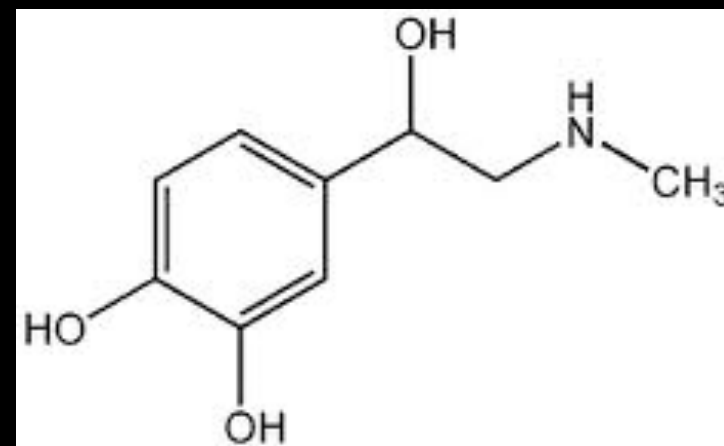

PODSTAWNIKI ALKILOWE

izoprenalina

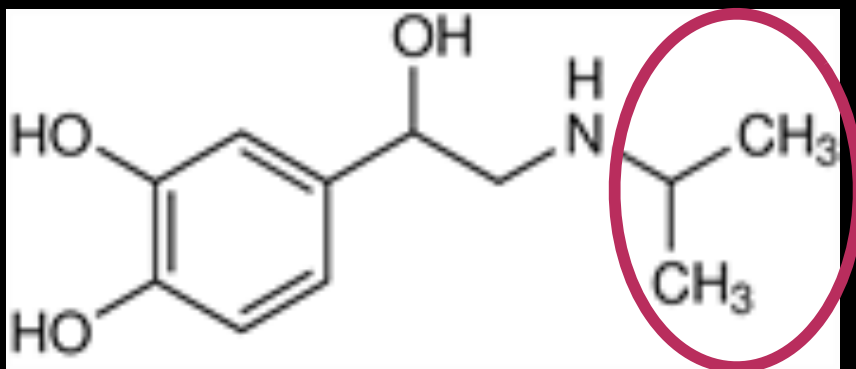

adrenalina

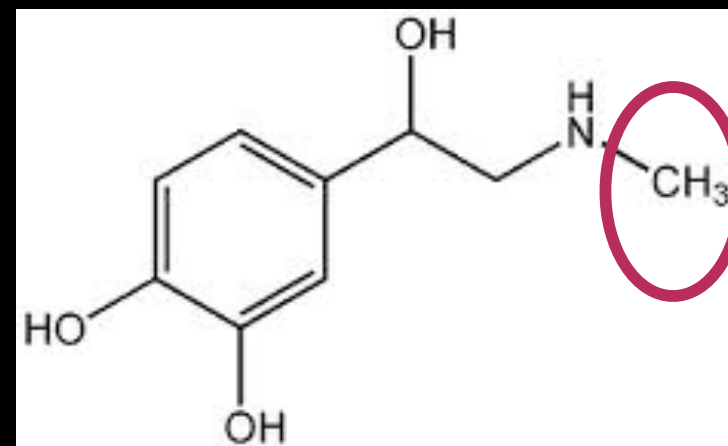

PODSTAWNIKI ALKILOWE

izoprenalina

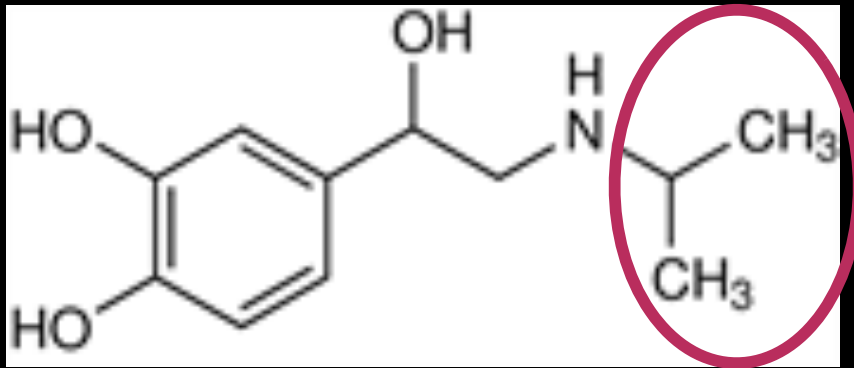

adrenalina

PODSTAWNIKI ALKILOWE

izoprenalina

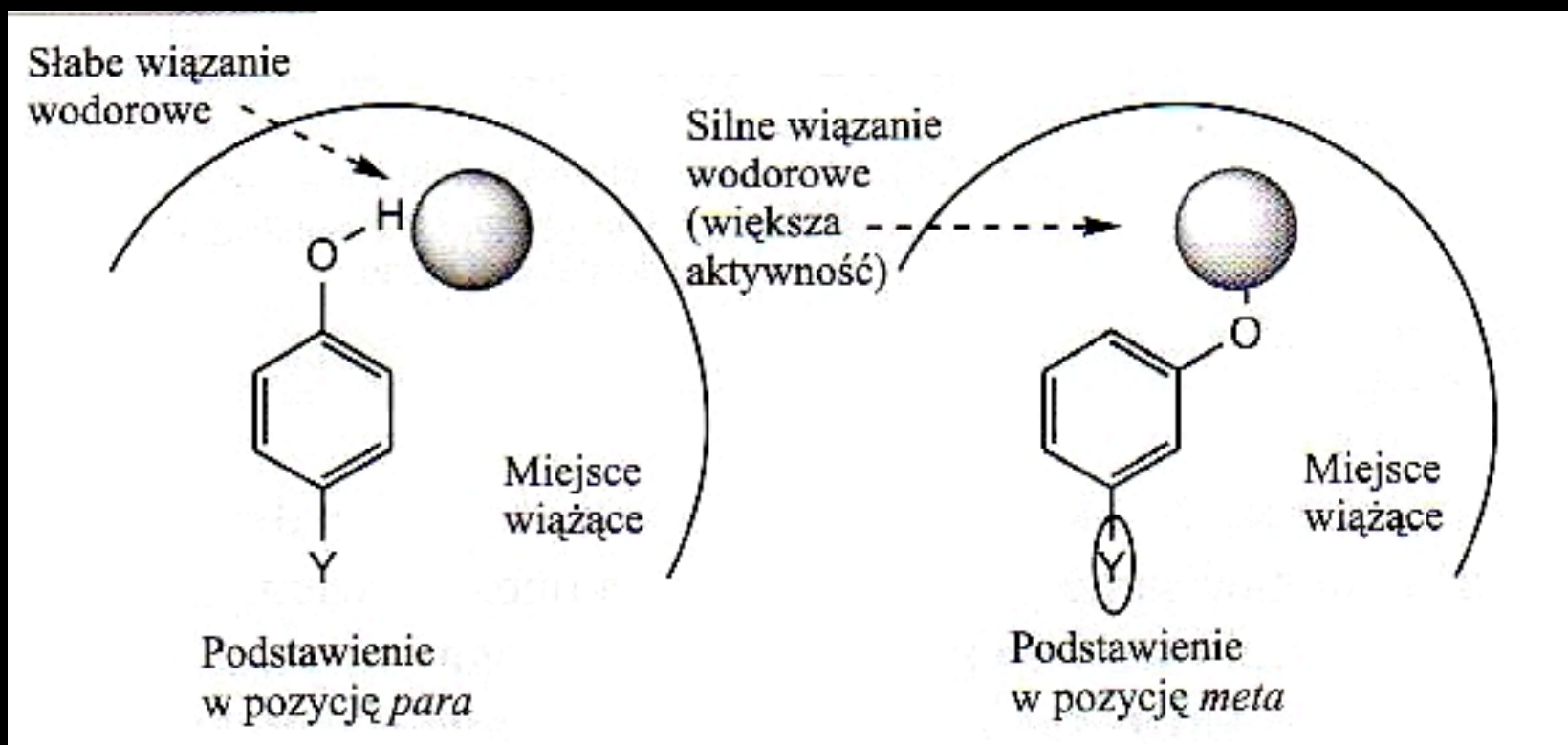
receptor
 β -adrenergiczny

adrenalina

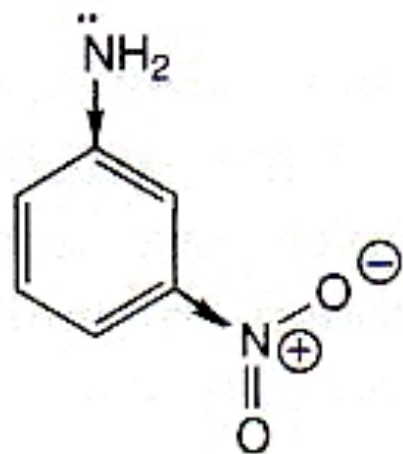

receptor
 α - i β -adrenergiczny

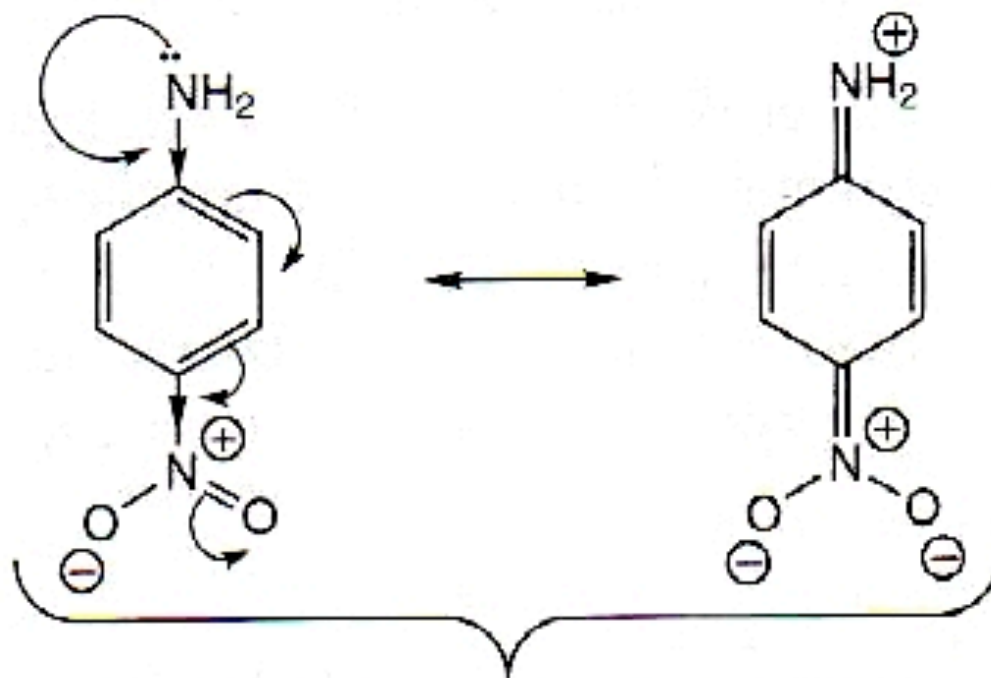
PODSTAWNIKI W PIERŚCIENIU AROMATYCZNYM

PODSTAWNIKI W PIERŚCIENIU AROMATYCZNYM

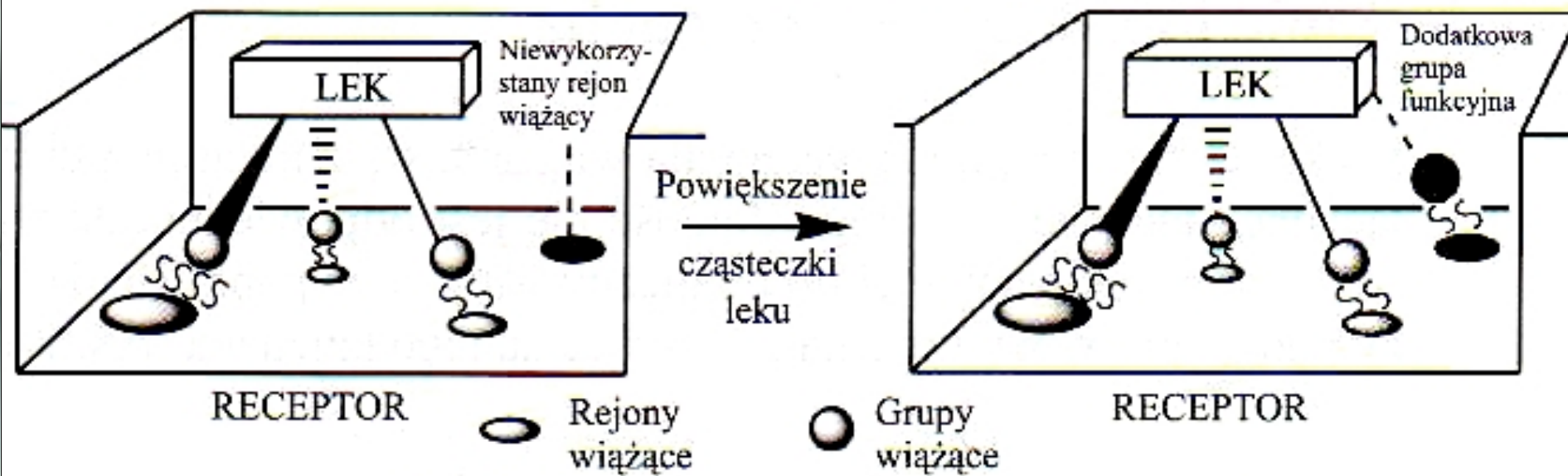

META (elektronoakceptorowy efekt indukcyjny)

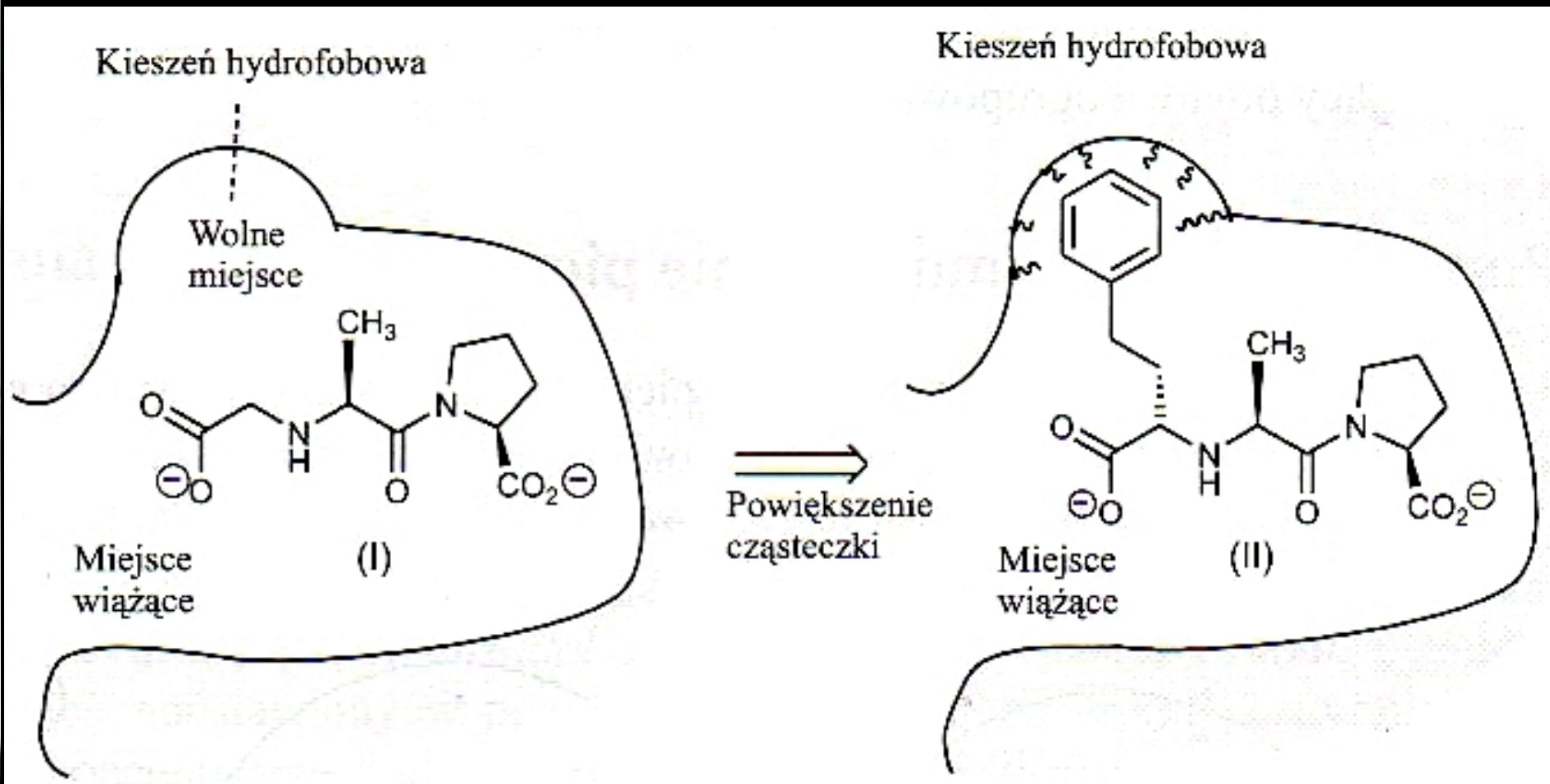

PARA (elektronoakceptorowy efekt wynikający z efektu rezonansowego i indukcyjnego, prowadzący do słabszej zasady)

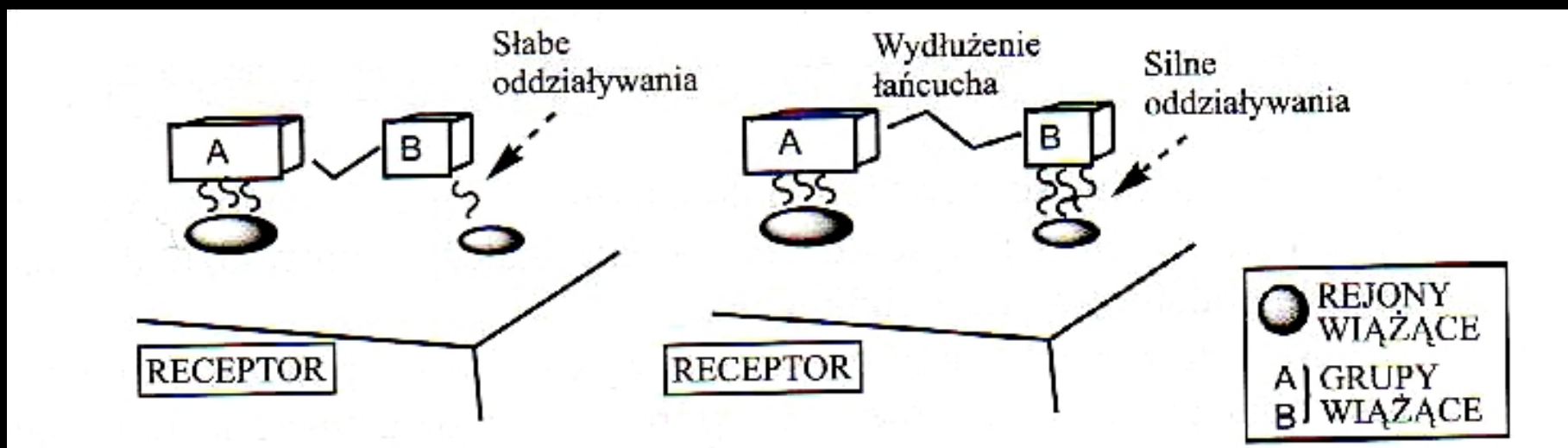
POWIĘKSZANIE CZĄSTECZKI

POWIĘKSZANIE CZĄSTECZKI

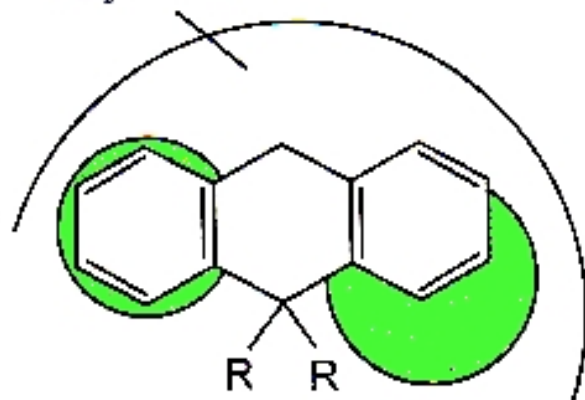

WYDŁUŻANIE LUB SKRACANIE ŁAŃCUCHA

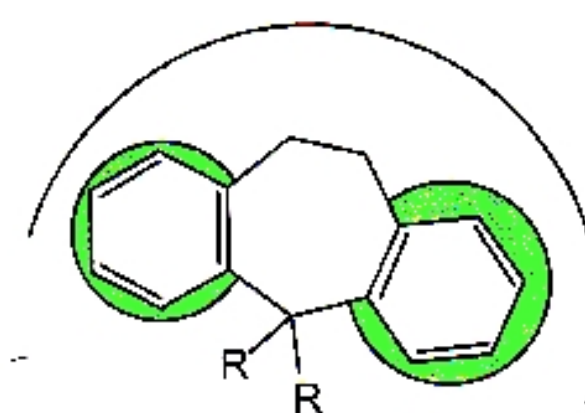

POWIĘKSZANIE LUB ZMNIEJSZANIE PIERŚCIENIA

Miejsce wiązania

6.6.6 Pierścień wykazuje korzystne oddziaływania z miejscami hydrofobowymi

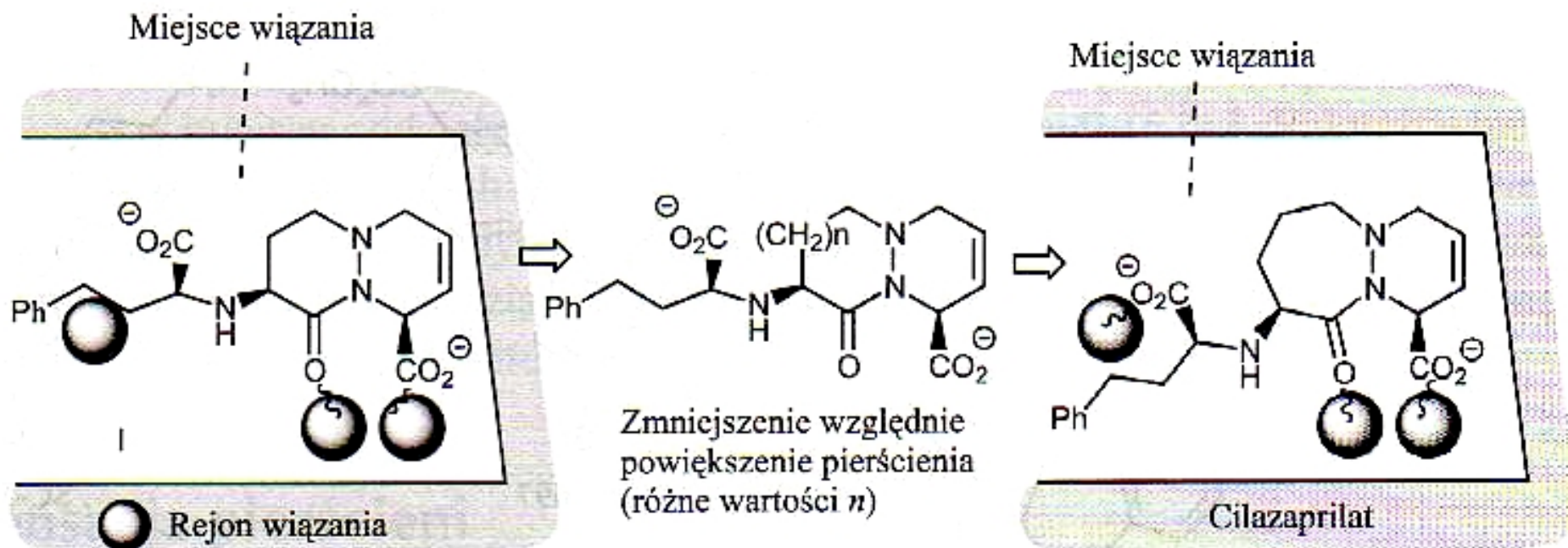

6.7.6 Pierścień wykazuje optymalne oddziaływania z miejscami hydrofobowymi

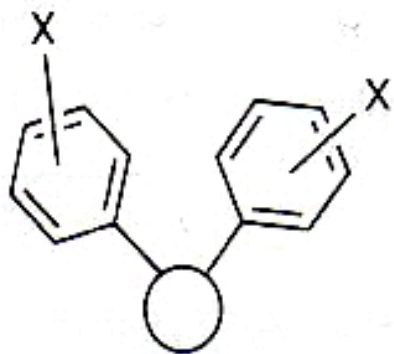
Miejsca hydrofobowe

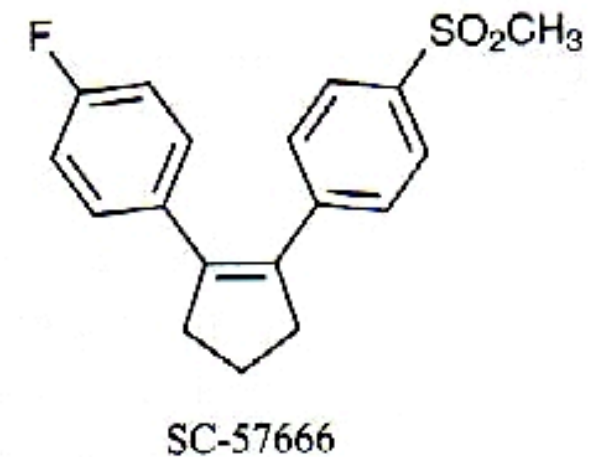
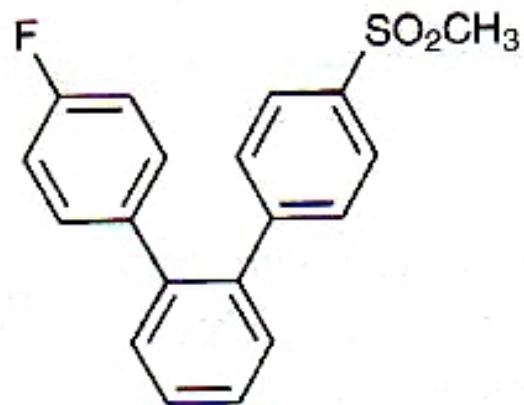
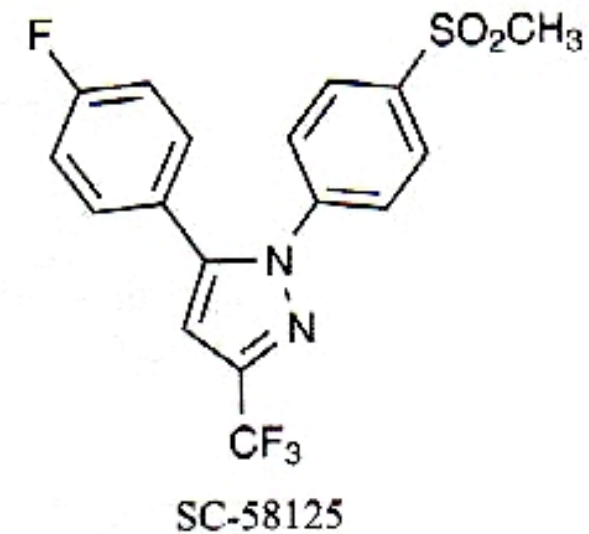
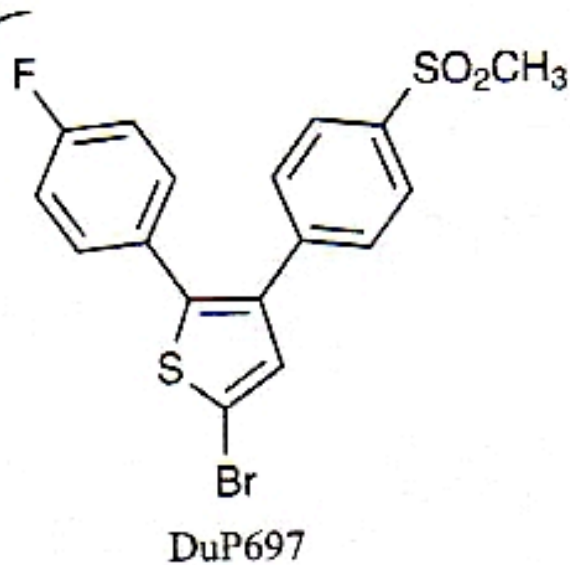
POWIĘKSZANIE LUB ZMNIEJSZANIE PIERŚCIENIA

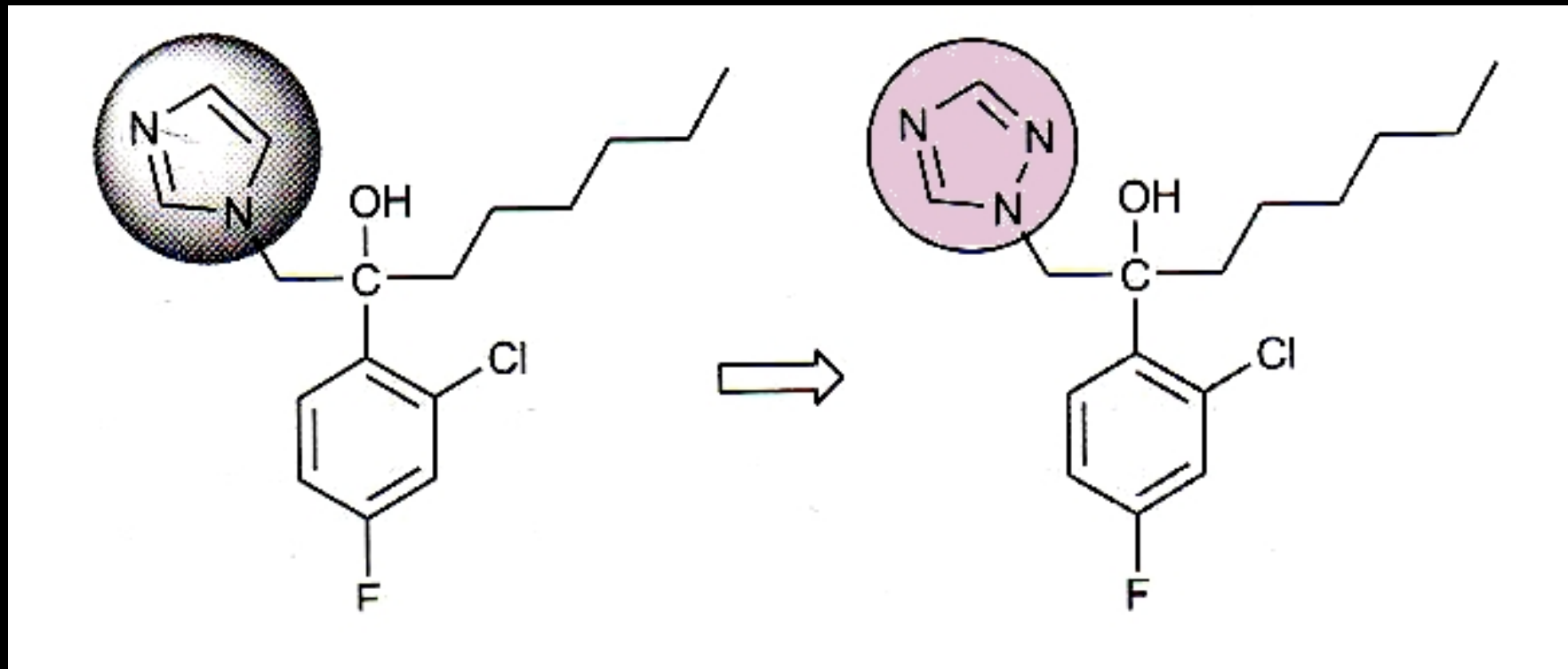
WYMIANA PIERŚCIENI

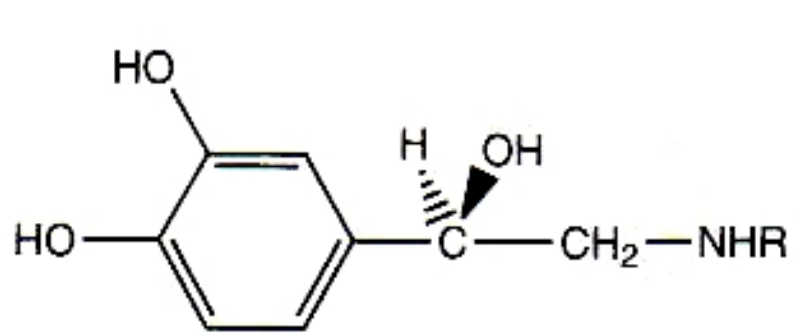
Ogólny wzór niesteroidowych leków przeciwzapalnych

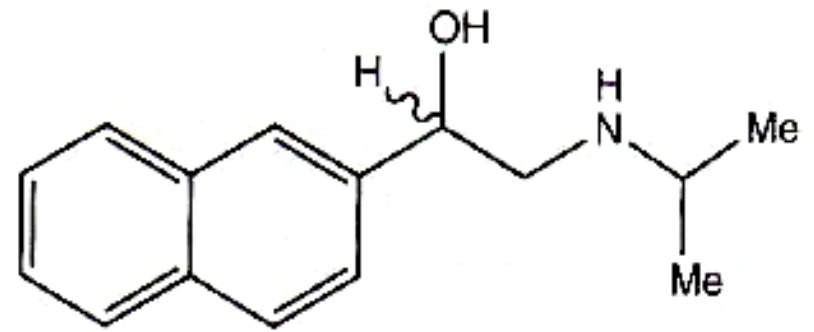
WYMIANA PIERŚCIENI

KONDENSACJA PIERŚCIENI

R = Me ADRENALINA
R = H NORADRENALINA

PRONETALOL

GRUPY IZOSTERYCZNE

Izosterami nazywamy atomy lub grupy atomów mające tą samą wartościowość lub liczbę elektronów walencyjnych.

np.:

SH NH₂ CH₃ to izostery OH

SH (000000x), NH₂ (00000xx), CH₃ (0000xxx), OH (000000x)

GRUPY IZOSTERYCZNE

Izosterami nazywamy atomy lub grupy atomów mające tą samą wartościowość lub liczbę elektronów walencyjnych.

np.:

SH NH₂ CH₃ to izostery OH

S NH CH₂to izostery O

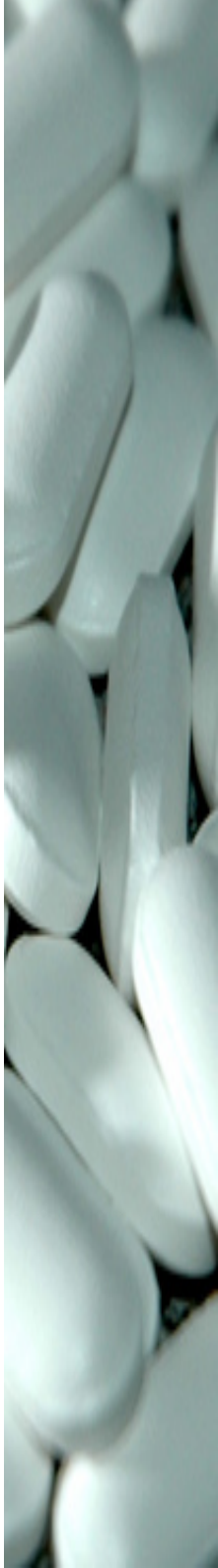
O → CH₂ ten sam kształt przy zmienionej polarności, rozkładzie gęstości elektronowej i wiązaniach.

OH → SH rozkład elektronowy zachowany, wielkość zmieniona.

H → F ta sama wielkość ale F silnie elektroujemny

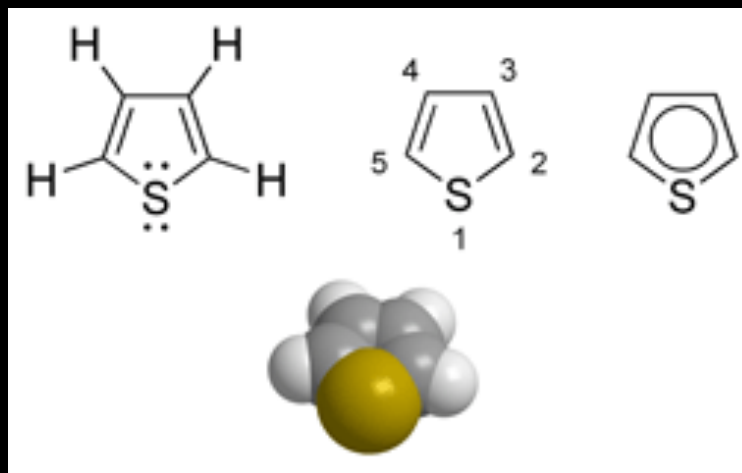
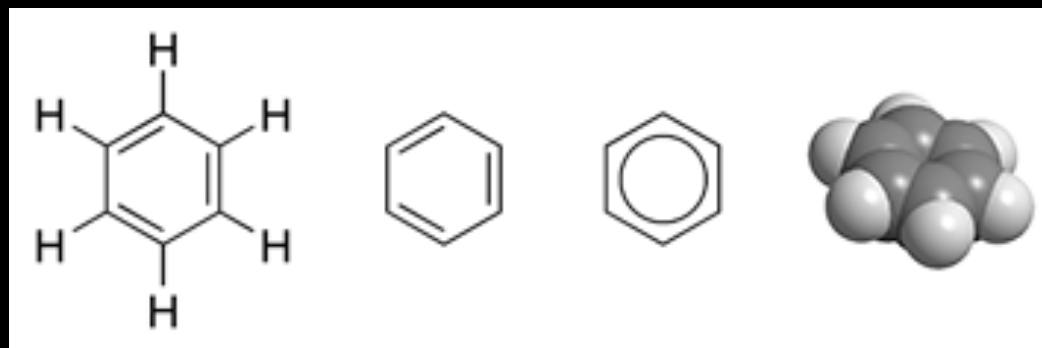
GRUPY IZOSTERYCZNE

Bioizosterami nazywamy atomy lub grupy atomów które po wymianie na inne atomy lub grupy atomów nie zmieniają działania leku.

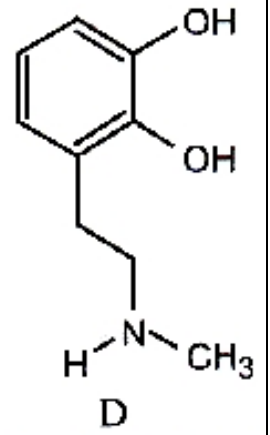
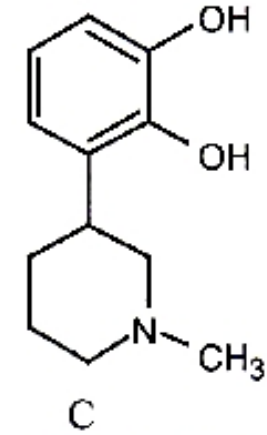
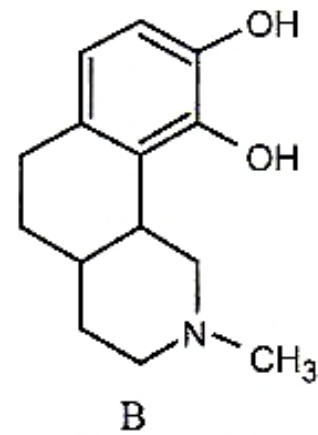
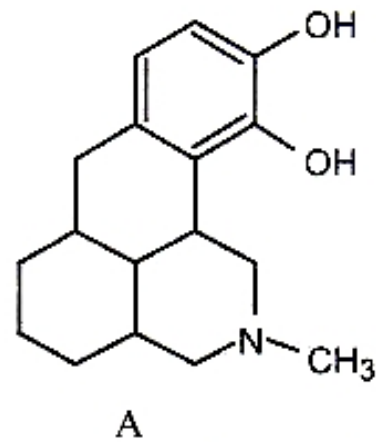
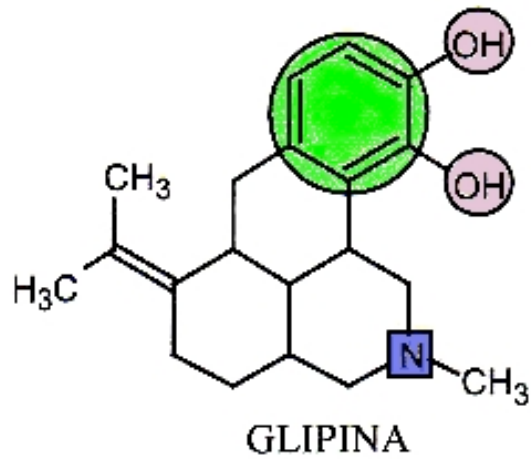

GRUPY IZOSTERYCZNE

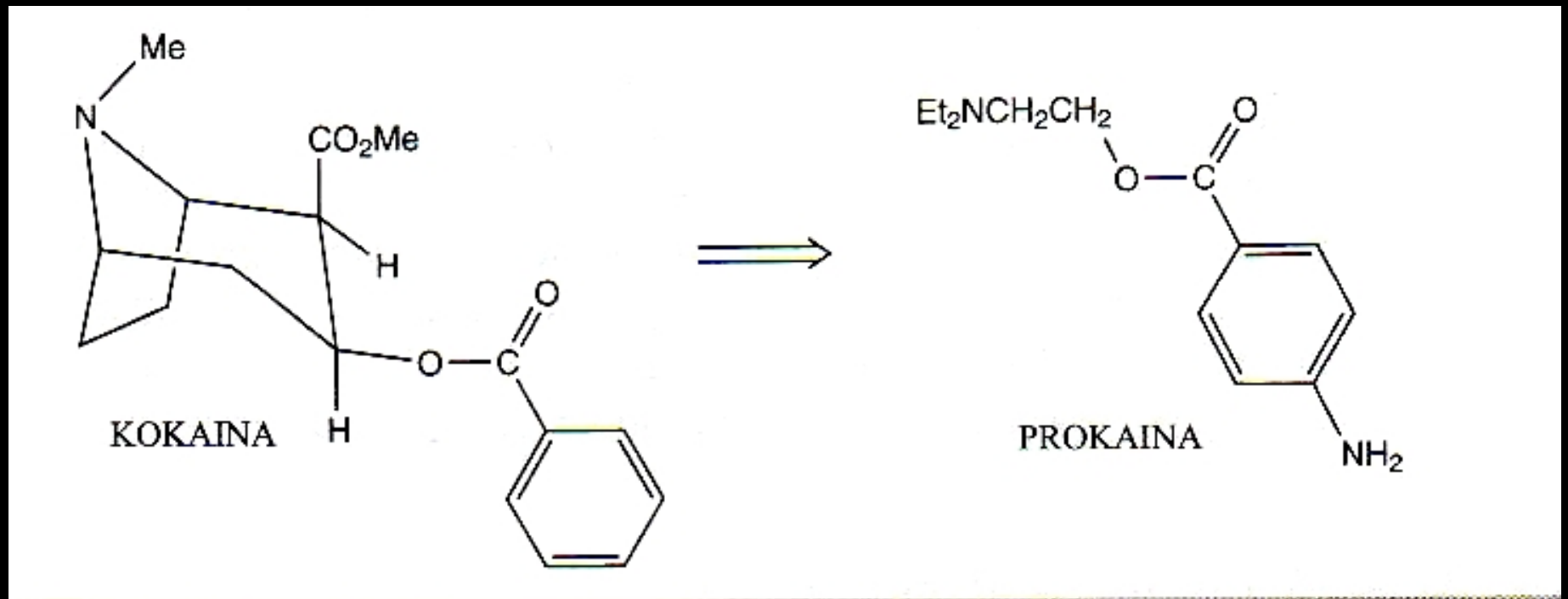
Bioizosterami nazywamy atomy lub grupy atomów które po wymianie na inne atomy lub grupy atomów nie zmieniają działania leku.

UPRASZCZANIE STRUKTURY CZĄSTECZKI

UPRASZCZANIE STRUKTURY CZĄSTECZKI

USZTYWNIENIE STRUKTURY CZĄSTECZKI

